

Zwarte randen van de historie

Nederland heeft een rijke historie. Het is goed om over onze geschiedenis te lezen en ervan te leren. We hebben van L. Penning geleerd dat de Boeren een rechtvaardige strijd leverden tegen al die kaffers, dat de geuzen terecht al die beelden verwoestten in de kerken en dat het remonstrantse hoofd van Oldenbarnevelt wel móést rollen. En op Koninginnedag zingen we weer lustig over Piet Hein die de Zilvervloot veroverde en de rondborstige Zeeuwen voegen de namen van de zeehelden Bestevaer en Joost de Moor eraan toe. Dat waren nog eens tijden!

Daar komt dan nog bij dat het eiland Manhattan in 1609 door Henry Hudson ontdekt is, en dat het later van de indianen gekocht werd voor een paar kisten spijkers, potten en pannen ter waarde van 60 gulden. Dus eigenlijk heeft de voorgeschiedenis van New York Nederlandse papieren. Met je boot naar de Noordpool gestuurd worden om een doorgang te vinden naar China en dan in Manhattan terechtkomen, dat klinkt gewoon prachtig en avontuurlijk.

Maar met die selectieve feiten houden onze geschiedenisboeken vaak op. Dat er hele indianenstammen uitgeroeid zijn, krijgen we niet te horen. Dat er zwarte slaven Manhattan ingevoerd werden om het zware werk te doen, lijkt ook niet interessant. Ze werden niet als mensen, laat staan als gelijken, gezien. Als wij maar konden blijven zingen: „Wien Neerlands bloed door d'aad'ren vloeit, van vreemde smetten vrij...“

De schrijver Rob Ruggenberg heeft over de tijd van de Nederlanders in Manhattan een boek geschreven: "Manhattan". Hij laat wél de andere kant zien. Dat het een ruwe tijd geweest is, waarin recht gesproken werd met de Bijbel

in de hand. Een blanke man die „sodomie“ bedrijft met een zwart slaafje van 10 jaar oud wordt veroordeeld tot wurging en verbranding. Maar ook het slachtoffertje moet het ontgelden. Hij wordt aan de paal ernaast vastgebonden en moet toekijken en ruiken. Voordat hij vrijgelaten wordt, krijgt hij tien stokslagen op de koop toe. De verslagen van deze rechtszaak en afwikkeling zijn nog terug te vinden in de archieven van de West-Indische Compagnie.

Als een indianenstam vanwege een stammenvoerlog een schuilplaats bij het Nederlandse fort zoekt, geeft directeur-generaal Willem Kieft opdracht hen van eten te voorzien. Maar als ze 's nachts slapen, geeft dezelfde Kieft opdracht hen totaal uit te moorden. Kieft is geen brave man geweest, hij was echt keihard. Hij liet zo'n woestenij achter dat zelfs de WIC hem ontsloeg en terugriep.

De schrijver van "Manhattan", Rob Ruggenberg, is naar Amerika gereisd om het boek aan de Paugussettindianen in een indianenreservaat te overhandigen. Als een soort verlaat eerbetoon en een vraag om vergeving. Ik bewonder zo'n soloactie. En ik vind "Manhattan" een echte aanrader.

We mogen wel wat zachter zingen op Koninginnedag over al die stoere knapen. In plaats van het water op te gaan om onze voetsporen elders te zetten, hadden we misschien nog beter suffend aan de kant kunnen blijven staan. De gouden verhalen van onze historie moeten we natuurlijk blijven vertellen, maar naast de glorieuze kanten mogen we ons de zwarte randen van die rijke historie wel eens wat vaker herinneren. Dan zingen we misschien toch terecht een toontje lager.